Santa Kjara ta' Montefalco (1268-1308)
imkien samm g]as-salib ta' Kristu

Wie]ed mill-aspetti l-aktar sbie] u profondi fil-]ajja ta' l-agostinjana S. Kjara ta' Montefalco hu l-ispiritwalità tas-salib li hi g]exet u mxiet 'l quddiem fiha. Kjara, li tag]ha qed ni``elebraw is-seba' mitt sena mill-mewt, g]exet marbuta mas-salib ta' Kristu. L-istess isimha fil-monasteru – Kjara tas-Salib – jag]ti xhieda tal-programm ta']ajja li g]a\let. Dan ma jfissirx li g]exet f'xi forma ta' se]er jew attrazzjoni fierg]a lejn it-tbatija u lejn dak li s-salib ifisser. L-ispiritwalità medjevali, influwenzata anke minn u]ud mill-Missirijiet tal-Knisja, kienet iddur fuq il-fus ta' l-umanità ta' Kristu. S. Wistin jistqarr: *Imxi fuq il-passi ta' Kristu-bniedem u tasal g]and Alla* (ara *Diskors* 141,4). Il-Knisja tistqarr ming]ajr tlaqliq, g]ax hekk kien irrivelta lilha, li Kristu li nemmnu fih huwa "veru Alla u veru bniedem". Il-bniedem medjevali g]araf din il-verità bi profondità kbira u kotra kbira ta' qaddisin u misti`i g]exu din il-forma ta' spiritwalità li tiffoka fuq l-umanità ta' Kristu. Kjara ta' Montefalco imtliet b'din l-ispiritwalita u fil-]ajja tag]ha naraw kif il-]arsitha, sa minn `kunita, kienet merfug]a lejn Kristu li fl-umanità tieg]u qarribna lejn Alla b'mod uniku.

I\da kif kienet ting]ax fil-prattika din l-ispiritwalità? Meta n]arsu lejn l-g]ejjun tal-]ajja ta' Santa Kjara, fost l-o]rajn il-]ajja miktuba minn Berengario di Donadio (1315) kif ukoll il-Pro`ess Apostoliku g]all-kanonizazzjoni tag]ha (1317-1319), nindunaw kif ix-xhieda kienu tant milquta mill-mod kif Kjara g]exet, mhux biss l-umanità ta' Kristu, imma il-passjoni, il-mewt u s-salib tieg]u! Sa minn `kunita kienet issib g]axqa fil-meditazzjoni tal-misteru tal-passjoni tal-Mulej. Hekk kif da]let fir-reklu\orju flimkien ma' o]tha Giovanna, ing]atat g]all-prattika axxetika iebsa]afna sabiex tissie]eb bis-s]i] mas-salib ta' Kristu: kienet bil-qalb ta``etta l-aktar xog]lijiet umiljanti, tg]addi jiem s]a] ming]ajr ma tiekol, meditazzjoni kostanti fuq is-salib, forom ta' talb li kienu jag]mluha]a[a wa]da mal-passjoni tal-Mulej. It-talb ta' Kjara fir-reklu\orju kien jinkludi wkoll il-[isem. Infatti forma komuni ta' talb kienet numru kbir ta' [enuflessjonijiet u prostrazzjonijiet ta' kuljum, bit-talba tal-Missierna jew ta' l-Ave Marija. Nafu, mix-xhieda ta' dawk li g]exu mag]ha, li Kjara kienet tag]mel ma' l-elfejn, bejn [enuflessjonijiet u prostrazzjonijiet f'forma ta' salib. G]alkemm dan kollu g]alina, fi \minijietna, jista' jidher e``essiv, wie]ed irid iqieg]ed kollox fl-ambjent reli[ju\ u spiritwali ta\-\mien. Imma fuq kollox je]tie[nippruva naqraw fil-qalb ta' Kjara bix-xewqa g]atxana li kellha li ssir]a[a wa]da ma Kristu. Kien il-mod kif tistqarr l-im]abba tag]ha g]al *Christus patiens*.

Fil-kuntest ta' l-ispiritwalita tas-salib, ta' min wie]ed isemmi wkoll li Kjara kienet tg]ix spiritwalita litur[ika. Kienet tg]ix b'intensita qawwija i\-\minijiet qawwija tas-sena litur[ika, b'mod partikolari \mien il-Milied, fejn kienet timmedita d-don kbir ta' l-Inkarnazzjoni, u r-Randan u l-{img]a Mqaddsa, fejn kienet tintilef fil-qalb ta' qalbha fejn hemm tiltaqa' mal-misteru tat-tbatija u l-qawwa u l-]elsien tal-fidwa. Din l-g]aqda mistika ma' Kristu kienet tissarraf f'mumenti qawwija ta' intimita bejn Kjara u l-Mulej. Dawn kienu jie]du l-forma ta' elevazzjonijiet, estasi, meditazzjonijiet fit-tul, e``. Dawn huma biss indikazzjonijiet ta' dak li kien ikun g]addej fil-qalb ta' din il-qaddisa f'dawn il-mumenti ta' g]aqda s]i]a mal-passjoni tal-Mulej.

I\da l-ispiritwalita tas-salib f'Santa Kjara issib il-qofol tag]ha f'\ew[mumenti partikolari. Kien fl-1282 meta Kjara ltaqg]et ma' wa]da li kienet tg]ix

]ajja eremitika f'Montecucco. Kien jisimha Anje\e ta' Gubbio. Meta din darba \aret ir-reklu\orju, Kjara semg]etha tistqarr: "Hienja dik ir-ru] li waqt li qed tixrob, tikkontempla u tara fit-tazza il-qalb ta' {esu. Hienja dik ir-ru] li fil-platt ta' l-ikel tikkontempla il-pjagi ta' Kristu. Hienja dik ir-ru] li tinqed bl-g]ajnejn ta' Kristu biex tara l-]wejje[li jg]addu. Hienja dik ir-ru] li fil-mera tara il-wi`` sfigurat kollu tbatija ta' Kristu. Hienja dik ir-ru] li tg]ix bil-[isem ta' Kristu" (Pro`ess 193 art.47). Dawn il-kelmiet tant laqtu li Kjara li kellha biss 12-il sena. Fuq dawn il-]sibijiet bdiet tfassal]ajjitha, sakemm wasal il-waqt, fejn fl-og]la maturita spiritwali, il-Mulej ried jag]mel minnha imkien samm fejn jista' jqieg]ed is-salib tieg]u, liema esperjenza sawret il-pjagi tas-salib u s-sinjali tal-passjoni fil-qalb ta' l-agostinjana Santa Kjara tas-Salib. I\da fuq dan nitkellmu fil-]ar[a li jmiss.